

numescu **întrecoştali** ; cei de pe peptu, **peptorali** etc. Muşchii servescu la mişcarea corpului în totulu său numai în parte.

Fie-care muşchiu e compusiu din nisce aţişore numite **fibre** ; şi la unii, aceste fibre suntu mai subţirele de câtu firele de tortu. Aceste fibre, mergu într'o direcţiune, formându **zigzage** său cotituri, şi unin-duse unele cu altele prin o peliţă forte subţire, formeză o **ţesetură celulară**. Puterea cu care muşchii se întindu şi se stringu, este forte mare. Acastă întindere şi strîngere, se numesce **contractiune**. Când contractiunea se perde în vre-o parte a corpului, atunci această parte remâne **ţepână** — fără mişcare. — Contractiunea unoru muşchi, se face numai cu voea noastră ; spr. ex. când mergemu, lucrămu său ţinemu ce-va strînsu etc. ; ér' la alţii, fără voinţa noastră ; spr. ex. la bataea ânimei, la resuflare etc. Aceştia suntu alcătuiţi cu așa înţelepciune, ca nici o dată să nu ostenescă său să slăbescă ; ei să fie în mişcare neîncetată, în totu timpul vieţii.

27. Condee posnaşe. Mai înainte, Românii singuri își făceau armele. Mircea celu Mare, domnulu Munteniei, veni la 1389 în Moldova, pentru a face o legătură frăţescă cu Petru, domnulu Moldovei de pe-atunci, în contra lui Sigismund, regele Unguriloru. La trecerea sa prin Moldova, Mircea se opri din întâmplare într'unu satu, unde vedû pe nisce țerani lucrându sêgeți pentru resboiu.—Bună ziua ômeni buni ; li đisă domnulu Mircea. Ce mai faceți?— Mulțumimu dumitale domnule ! Ia facemu și noi nisce condee lui Vodă. Ce felu de condee ? Eu sciu că altele se chiamă condee și nu aceste.— Ei Domnule, scimu și noi ce vrei să ni spui Dumneta. Dar' veți că...de-acele condee, nu prea înțelegu inamicii țerei noastre. Ei suntu mai multu deprinși cu de-aceste ; căci adese-ori ș'au avutu parte de ele. De câte ori le-amu cercatu în ei, nici-o-dată n'au datu greșu. Suntemu meșteri buni ; atâtu pentru a le face, câtu și pentru a le trâmite sbêrnându pe susu și la momentu, ori-cui aru pofti. Așa sbôrá de iute, de nici le đeresci ; ș'a-șa se'nfigu de bine și otrăvescu corpurile dușmănesci, de cadu josu și moru, câtu clipesci. Credemu că și ei voru remâne mulțumiți ; ba voru povesti și la cei morți despre bunătatea acestoru condee.— Ba că chiar c'oru remâne mulțumiți, đissă Mircea ; și au pentru ce.— De le-ați da plăcinte în locu de aste posnaşe condee, credu că v'aru mulțumi. Dar' așa...Apoi dá...Domnule. Cum ni dá cine-va bună diminătă, așa scimu și noi ai mulțumi...Cu streinii ori câtu de bine te-ai purta, totu degeaba'i ; că te ieu înainte. Ș'apoi ci că ești și prostu... De-aceea ni pregătimu și noi ; și când a veni vremea, să nu đică streinulu, că nu suntemu hătri de locu, și că nu scimu a-i respunde cu aceste condee, chiar în limba lui, scriîndu-i în carnea corpului, cuvintele : **Môrte ție dușmane !**

Bravo ! pui de Român, đissă Domnulu Mircea cu bucurie. Vê cunosceți că sunteți următori de-ai Bravului Traian și fideli ¹⁾ țerei și domnului vostru. Să trăiți ! Cu așa ânimă de Român și curagiu voinicescu, totu-de-a-una veți fi **respectați, nebiruiți și renumiți !**

¹⁾ Credincioși.